

UNIVERZITA KARLOVA EVANGELICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Bc. Jana Jiráková

Název diplomové práce: Doprovázení adolescentů, kteří po zkušenosti s úmrtím blízkého člověka procházejí existenciální krizí

Jméno a příjmení oponenta: Mgr. Alžběta Matochová

Katedra: Praktická teologie

Vedoucí práce: Mgr. Ladislav Beneš, Dr.

Studijní program: Komunitní krizová a pastorační práce – Diakonika

Předložená diplomová práce si klade za cíl „získat hlubší vhled do problematiky doprovázení truchlících adolescentů a naznačit případné možnosti další podpory pro truchlící dospívající na základě principu „nižší a bližší“ (str. 11).“

Text je rozčleněn do 5 kapitol (Smrt, Truchlení, Adolescence, Doprovázení a Existenciální krize), má 101 stran. Jazyková stránka zpracování je kvalitní, jednotlivé celky na sebe logicky navazují a text je srozumitelný a čtivý. Z hlediska členění jednotlivých úseků je jen pro čtenáře částečně matoucí, proč je v textu samostatná kapitola 2.1 Fáze truchlení (str. 38-40) a nový výklad fází truchlení ještě v kapitole 3.4.1. Projevy a potřeby v jednotlivých obdobích truchlení u adolescentů. Přitom projevy a potřeby v jednotlivých obdobích mají své vlastní následující kapitoly. V této uvozující kapitole by tedy bylo možné odkázat se na výklad fází truchlení z kapitoly 2.1 a doplnit jen specifika u adolescentů.

Studentka prokazuje širokou znalost odborné literatury relevantní k tématu, ve svém výkladu předkládá řadu citací, k odkazování používá poznámky pod čarou. Vzhledem k tomu, že jde o kompilační text, poměrně vysoký počet přímých citací bych považovala za oprávněný, studentka úryvky začleňuje do textu přirozeně a svůj výklad buduje přesvědčivě. Někde však dlouhá citovaná pasáž nahrazuje samotný výklad autorky. V kapitole 4.3. „Kdy je potřeba odborná pomoc“ např. studentka předkládá dvě citace na str. 79-81 na jeden a půl strany. Nebo na str. 91-92 výklad pojmu smysl života od P. Halamy na 14 řádek. Vhodnější způsob zpracování je, aby studentka vytvořila vlastní syntézu těchto myšlenek.

Autorčino zpracování odborné literatury je pečlivé a korektní až na několik míst, kde se spokojila s citací z druhé ruky. Např. na str. 43 autorka cituje Jonathana Sackse, ale v odkazu najdeme internetový článek Odložená smrt z webu umírání.cz. Ve zmíněném článku je uvedeno, že je převzat z webu www.oktodie.com a redakčně upraven. Druhý odkaz není funkční. Odkud je tedy citovaná myšlenka Jonathana Sackse tedy dohledat nelze. Dále na str. 79 je citována Haškovcová, ale odkaz je na Martina Kupku. Na str. 88 je citována Špatenková podle Kupky, i když publikace Špatenkové na jiném místě autorka cituje původně, takže by pravděpodobně mohla najít a odkázat i na původní zdroj citace. Nebo ho alespoň najít a odkázat podle Kupky.

Předkládaná práce naplňuje stanovený cíl hlubšího vhledu do problematiky doprovázení truchlících adolescentů. Ukazuje důležité souvislosti, ve kterých můžeme truchlení adolescentů chápat. Autorka zdůrazňuje, že vidí truchlení jako přirozený proces, v jehož průběhu může dospívajícím důležitým

způsobem pomoci doprovázející. Práce také ukazuje, že tato poskytovaná podpora by se měla řídit individuálními potřebami truchlícího a měla by zohledňovat jednotlivé fáze tohoto procesu. Podstatná je také informace o tom, že situaci truchlících může zhoršovat strach jejich okolí neublížit, který může paradoxně zvětšovat osamocenenost. Jako slabší stránku práce vidím fakt, že přestože studentka zmiňuje osobní zkušenosti s doprovázením truchlících adolescentů, nepokusila se je do své ho textu více zpracovat.

Celkové hodnocení:

Předložená práce splňuje požadavky na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Celková úroveň zpracování je formálně i obsahově velmi kvalitní.

Navrhovaný stupeň hodnocení: A-B

V Praze dne 4. 6. 2023

Mgr. Alžběta Matochová

Otázky k obhajobě:

- Na str. 76 píšete, že v období prvního výročí, které bývá obzvláště obtížné, je možné například po domluvě vytvořit vlastní vzpomínkový rituál, takový, který bude dospívajícímu dávat smysl. Můžete uvést jak a kým by taková domluva mohla být vedena?
- Na str. 81 píšete, že v případě, že sám dospívající nebo jeho blízké okolí pocítí potřebu vyhledat odbornou pomoc, měl by mít k dispozici dostupné kontakty. Dále také doporučujete, že by mělo jít o kontakty nízkoprahové a bez dalších podmínek. Kdo a jak by měl dát dispozici dospívajícímu takové kontakty? Jak doporučujete takový seznam užitečných kontaktů na míru vytvořit?